

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ศึกษาในเรื่อง ประวัติและวิวัฒนาการ ภาพยนตร์จีน ความหมายและวิธีการแปล การตั้งชื่องานเขียนประเภทบันเทิงคดีของไทย และการใช้คำในภาษาพูด โดยจำแนกเป็นเอกสารที่เป็นตำราและเอกสารที่เป็นงานวิจัย ดังนี้

1. เอกสารที่เป็นตำรา

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เป็นตำรา แล้วได้แบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 1.1 เอกสารความรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์จีน
- 1.2 เอกสารความรู้เกี่ยวกับการแปล
- 1.3 เอกสารการตั้งชื่อในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 1.4 เอกสารการใช้คำในภาษาพูด

เนื่องจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยใช้ชื่อภาพยนตร์จีนมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาความรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์จีน ในด้านประวัติ และวิวัฒนาการของภาพยนตร์จีน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เอกสารความรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์จีน

1.1.1 ประวัติภาพยนตร์จีน

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ (ผู้จัดการออนไลน์, 2548ก) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของภาพยนตร์จีนไว้ สรุปได้ดังนี้

บันทึกทางประวัติศาสตร์จีนระบุว่า ชาวจีนได้รู้จักภาพยนตร์ครั้งแรก จากการนำภาพยนตร์ต่างประเทศซึ่งสร้างโดยพี่น้องตระกูลลูมิแยร์ของฝรั่งเศสในปี ค.ศ.1895 เป็นภาพยนตร์ขนาดสั้น นำมาฉายกันการแสดงกายกรรม การแสดงจิว(การร้องจิว) หรือการแสดงกล (ปาตี)ตามโรงน้ำชา ฉายครั้งแรกที่โรงน้ำชาในห้องแสดงโยวอีฮุน (又一村) ในสวนสิ่วหยวน (徐园) เมืองเซี่ยงไฮ้ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม ค.ศ.1896 ด้วยความแตกต่างในการนำเสนอระหว่าง ภาพยนตร์กับการแสดงจิว ทำให้โรงน้ำชาต้องเปิดห้องฉายภาพยนตร์เพิ่มเป็นพิเศษอีกหนึ่งห้อง เพื่อผู้ชมภาพยนตร์โดยเฉพาะ และมีที่ขายตั๋วแยกต่างหาก เมื่อการค้าเริ่มดีวันดีคืนจนการบริการไม่ถึงผู้ชม ทำให้โรงภาพยนตร์ต้องแยกออกจากโรงน้ำชา

ประวัติภาพยนตร์จีนที่มีการถ่ายทำในประเทศจีนและเป็นฝีมือของคนจีน เริ่มต้นในปี ค.ศ.1905 จากเจ้าแเก่เหรินชิงไท่ (任庆泰) อีกชื่อคือจิงเฟิง เจ้าของร้านถ่ายรูปเฟิงไท่ (丰泰照相馆) ผู้เป็นผู้นำภาพยนตร์ที่ฉายกันอยู่ในกรุงปักกิ่งสมัยนั้น เहरินชิงไท่ได้แรงบันดาลใจจากการฉลองครบรอบวันเกิด 60 ปีของฉันซันผยedarาจิวที่กำลังมีชื่อเสียงในสมัยนั้น หลิวจิงหลุนเป็นผู้บันทึกการแสดงจิวของฉันซันผยลงบนแผ่นฟิล์ม เป็นภาพยนตร์เงียบ ขาว-ดำ ออกฉายที่โรงภาพยนตร์ต้ากวนโหลว (大观楼影院) มาจากอุปรากรจีนเรื่องตั้งจวินซัน (定军山)

ภาพที่ 1 เहरินชิงไท่กับห้องภาพเฟิงไท่

ภาพที่ 2 ดาราจิวเลื่องชื่อ ถิ่นซินเหย

ภาพที่ 3 โรงภาพยนตร์ต้ากวนโหลวในกรุงปักกิ่ง

ตั้งจวินซัน เป็นตอนหนึ่งในนวนิยายเรื่องสามก๊ก นิยมนำมาสร้างเป็น
อุปรากรจีน เป็นจิ๋วมงคลที่ใช้แสดงเพื่อฉลองวันตรุษจีน

ภาพที่ 4 อุปรากรเรื่อง 'ดิงจวินซัน' ที่ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์เรื่องแรกของจีน

หลังจากภาพยนตร์เรื่องดิงจวินซัน ออกฉายเป็นครั้งแรกในกรุงปักกิ่ง ทำให้วิธีการนำเสนอความบันเทิงก้าวไปสู่ความแปลกใหม่ที่ทันสมัยที่สุด นับเป็นก้าวแรกของการเข้าสู่โลกภาพยนตร์ของกิจกรรมบันเทิงในประเทศจีน

ภาพยนตร์การแสดงงิ้วของฉันซินผย เป็นภาพยนตร์เรื่องแรกที่ถ่ายทำโดยชาวจีน และเป็นจุดกำเนิดของการผสมผสานระหว่างการแสดงงิ้ว ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงอันเก่าแก่ของชาติกับการฉายภาพยนตร์ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาไปสู่ธุรกิจการค้า

1.1.2 วิวัฒนาการภาพยนตร์จีน

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ (ผู้จัดการออนไลน์, 2548ข-ค) ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของภาพยนตร์จีนไว้ สรุปได้ดังนี้

ในช่วงเวลาที่ภาพยนตร์เข้าไปในประเทศจีนนั้น ตัวเลขชาวจีนกว่า 400 ล้านคนได้กลายเป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ ทำให้นักธุรกิจชาวตะวันตกจำนวนไม่น้อยต่างเข้ามาในประเทศจีน(แผ่นดินใหญ่) เพื่อที่จะแข่งขันแย่งชิงตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่

เมื่อปี ค.ศ.1908 เอ.รามอส(A.Ramos) พ่อค้าชาวสเปน ได้เปิดตัวโรงภาพยนตร์ระดับมืออาชีพในมหานครเซี่ยงไฮ้ รามอสอาศัยอยู่ในเซี่ยงไฮ้และสั่งสมประสบการณ์การฉายภาพยนตร์มามากมาย

ในปี ค.ศ.1909 เกิดเหตุการณ์สำคัญ 2 เหตุการณ์ คือ การเกิดเพลิงไหม้ร้านถ่ายรูปเฟิงไท่ในกรุงปักกิ่ง และการก่อตั้งบริษัทผลิตภาพยนตร์ที่ได้มาตรฐานแห่งแรกของประเทศในนครเซี่ยงไฮ้ เหตุการณ์ดังกล่าวก็มีผลทำให้กิจกรรมต่างๆด้านภาพยนตร์ในปักกิ่งยุติบทบาทลง ในทางตรงกันข้ามเซี่ยงไฮ้ได้กลายเป็นเมืองที่เปิดกว้างทางกิจการภาพยนตร์ในอนาคต

ราวยุคทศวรรษที่ 20-30 มีการสร้างโรงภาพยนตร์ให้ใหญ่โตโอ่อ่าหรูหรามากขึ้น ราคาตั๋วเข้าชมก็สูงขึ้นตามไปด้วย กล่าวกันว่า ภาพยนตร์หนึ่งเรื่องที่ฉายในโรงภาพยนตร์ต้ากงหมิงของเซี่ยงไฮ้ ราคาตั๋วแพงตั้งแต่ 6 เหมถึง 2.5 หยวน(1 หยวนเท่ากับ 4.78 บาท) ซึ่งหากเทียบกับค่าข้าวสารในเวลานั้น(1 หาบ ราคา 8 หยวน) ที่ชาวเมืองธรรมดาๆ โดยเฉลี่ยจะบริโภคได้ใน 1 เดือน ทำให้เชื่อได้ว่า ธุรกิจการฉายภาพยนตร์ในเซี่ยงไฮ้ได้รับความนิยมถึงที่สุด นอกจากนั้นยังทำให้เห็นว่า ผู้ชมภาพยนตร์ในสมัยนั้นแตกต่างไปจากการเข้าโรงน้ำชาในยุคเริ่มแรกอย่างสิ้นเชิง

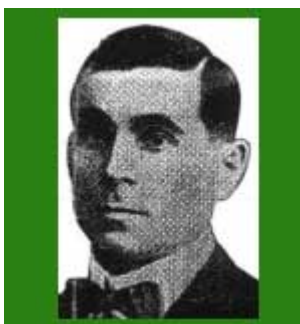

ภาพที่ 5 โรงภาพยนตร์ต้ากงหมิงในเซี่ยงไฮ้

ความสำเร็จของการดำเนินกิจการบริษัทผลิตภาพยนตร์เอเซียคอมพานี ของ บรอดสกี ทำให้การฉายภาพยนตร์ในเซี่ยงไฮ้กลายเป็นเรื่องพบเห็นได้ทั่วไป และปริมาณผู้ชมก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกที ทำให้ในฤดูร้อนปี ค.ศ.1911 สำนักงานราชการของเขตปกครองตนเอง ราชสำนักชิงประกาศใช้ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการยกเลิกการฉายภาพยนตร์ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแนวทางการตรวจสอบควบคุมภาพยนตร์จีน นับแต่นั้นมาวงการภาพยนตร์จีนก็ตกอยู่ท่ามกลางการกบฏผลประโยชน์ของบรรดานักธุรกิจต่างชาติ และนำมาซึ่งการผลักดันและสรรค์สร้างบุคลากรที่จะมีบทบาทสำคัญในวงการภาพยนตร์จีนในยุคต่อมา

ภาพที่ 6 อาคารที่ทำการของบริษัทผลิตภาพยนตร์เอเซียคอมพานี ในมหานครเซี่ยงไฮ้

ภาพที่ 7 เบนจามิน บรอดสกี นักสร้างภาพยนตร์ชาวต่างชาติผู้เปิดกิจการทำหนังในประเทศจีน

เมื่อราชสำนักชิงล่มสลายไปแล้วในปี ค.ศ.1912 ประเทศจีนก้าวเข้าสู่ยุคสาธารณรัฐ สถานการณ์การเมืองยังไม่ชัดเจน ทำให้บรอดสกีต้องโอนกิจการบริษัทผลิตภาพยนตร์เอเซียคอมพานีให้กับชาวอเมริกัน แต่บางคนกลับเชื่อว่าที่บรอดสกีต้องเสียบริษัทเอเซียคอมพานีไปเป็นเพราะบริหารงานไม่ดีเอง

ภาพที่ 8 ภาพหมู่พนักงานบริษัทเอเชียคอมพานี

หลังจากนั้น 1 ปี เมื่อสถานการณ์การเมืองมั่นคงขึ้น บริษัทเอเชีย คอมพานี ก็มาอยู่ในการดูแลของบริษัทชินหมิน มีนักธุรกิจชาวจีน 2 คน ชื่อ จางสื่อชว่นและเจิ้งเจิ้งชิวเป็นผู้บริหาร บริษัทเอเชียคอมพานีรับผิดชอบด้านการลงทุนในการผลิตภาพยนตร์ การจัดจำหน่าย และการสนับสนุนอุปกรณ์การถ่ายทำ รูปแบบการดำเนินงานของบริษัทเอเชียคอมพานี ได้กลายเป็นต้นแบบใหม่ของการบริหารกิจการในธุรกิจภาพยนตร์จีน คือ เป็นการลงทุนจากเงินของต่างชาติ แต่ดำเนินการโดยคนจีน

ภาพที่ 9 จางสื่อชว่น

ภาพที่ 10 เจิ้งเจิ้งชิว

ตลอดเวลา 5 ปี บริษัทผลิตภาพยนตร์ร่วมทุนระหว่างบริษัทเอเชียคอมปานี และบริษัทซินหมินได้ร่วมกันสร้างผลงานภาพยนตร์จีนโดยผู้กำกับในสังกัดกว่า 10 เรื่อง และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ กับการประกอบกิจกรรมด้านภาพยนตร์ในจีนให้เป็นกิจจะลักษณะขึ้น

ภาพยนตร์ที่เกิดจากการร่วมทุนระหว่างบริษัทเอเชียคอมปานีและบริษัทซินหมิน เช่น **หนันฝูหนันซี** (难夫难妻) **หัวอู่ฉาง** (活无常) ฯลฯ

ภาพยนตร์เรื่อง**หนันฝูหนันซี** **เจิ้งเจิ้งชิว**เป็นผู้เขียนบท โดยเขียนเรื่องนี้ขึ้นจากแรงบันดาลใจเรื่องการคลุมถุงชนตามประเพณีโบราณในบ้านเกิดของเขาที่เมืองแต้จิ๋วในมณฑลกวางตุ้ง และเป็นผู้กำกับการแสดงร่วมกับ**จางสื่อชว่น** นักแสดงเป็นกลุ่มนักแสดงหน้าใหม่ที่เกิดขึ้นตามละครสมัยใหม่ ภาพยนตร์เรื่องนี้ก็นับเป็นจุดเริ่มต้นเทพนิยายของ**จางสื่อชว่น** และ**เจิ้งเจิ้งชิว**ที่คนทำภาพยนตร์รุ่นหลังต่างยกย่องเป็นบรมครูของหนังจีน

ความสำคัญของภาพยนตร์เรื่อง**หนันฝูหนันซี** อยู่ที่การหยิบเรื่องราวมาบอกเล่าผ่านภาพยนตร์ **เจิ้งเจิ้งชิว**ในฐานะผู้กำกับและคนเขียนบท ได้สร้างบทที่มีโครงเรื่องเรียบง่าย ความยาว 1,000 กว่าตัวอักษร เพื่อการถ่ายทำภาพยนตร์โดยเฉพาะ นี่เป็นจุดเริ่มต้นในการใช้ภาพยนตร์เล่าเรื่อง

ภาพที่ 11 ฉากในภาพยนตร์ที่มีการเขียนบทเรื่องแรก “หนัฟพูหนัซ” สร้างในปี ค.ศ.1913

ภาพยนตร์เรื่องหนัฟพูหนัซ ยังทำให้เกิดบทบาทหน้าที่ของผู้กำกับและผู้เขียนบทเป็นครั้งแรกด้วย เจิ้งเจิ้งชิวเป็นทั้งผู้เขียนบทและดูแลด้านกำกับการแสดงของนักแสดง จางสือชวามีหน้าที่เป็นผู้กำกับร่วมนั้นดูแลเฉพาะด้านการควบคุมกล้องถ่ายภาพยนตร์หรืองานกำกับด้านภาพ

เมื่อสงครามโลกครั้งที่หนึ่งได้เกิดขึ้น ทำให้ฟิล์มภาพยนตร์ที่ส่งมาจากเยอรมันขาดช่วงการผลิต บริษัทเอเซียคอมพานีไม่มีฟิล์มในการสร้างภาพยนตร์ จึงต้องปิดกิจการลงในปี ค.ศ.1914

ในปี 1913 ที่เกาะฮ่องกง หลีหมินเหว่ยชาววางตุ้งได้ตั้งบริษัทผลิตภาพยนตร์หัวเหมย โดยก่อนหน้านี้ได้เคยร่วมทุนกับบริษัทเอเซียคอมพานีสร้างภาพยนตร์เรื่องจวงจื่อซื่อซี (庄子试妻) ซึ่งเป็นภาพยนตร์สั้นเรื่องแรกจากฮ่องกงถือเป็นภาพยนตร์ที่เป็นจุดกำเนิดภาพยนตร์ฮ่องกง และยังทำให้ชื่อของหลีหมินเหว่ยกลายเป็นบิดาผู้ให้กำเนิดภาพยนตร์ในฮ่องกง นอกจากนี้เหยียนซันซันภรรยาของหลีหมินเหว่ยก็ร่วมแสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้ด้วย ถือว่าเหยียนซันซันเป็นนักแสดงหญิงคนแรกที่ปรากฏในภาพยนตร์จีน

ภาพที่ 12 หลีหมินเหว่ยบิดาของวงการภาพยนตร์ฮ่องกง

ภาพที่ 13 หลี่หมินเหว่ยในวัยหนุ่ม

ภาพที่ 14 จวงจื่อซือชี หรือ จวงจื่อหลงใจเมียว นำแสดงโดย หลี่หมินเหว่ย

ภาพที่ 15 เหียนยันยันผู้หญิงคนแรกในแผ่นฟิล์มของจีน

หลี่เป่ย์ไห่พี่ชายของหลี่หมินเหว่ยได้ก่อตั้งบริษัทภาพยนตร์ฮ่องกง (香港影片公司) ได้ผลิตภาพยนตร์ออกมา 10 กว่าเรื่อง และยังเปิดสถานฝึกอบรมบุคลากรด้านภาพยนตร์อีก 4 แห่ง

ภาพที่ 16 หลี่เป๋ยให้คนทำภาพยนตร์หนึ่งในตระกูลหลี่

กลุ่มนักแสดงหน้าใหม่ที่เกิดขึ้นจากละครสมัยใหม่ เป็นกลุ่มคนที่ล้ำสมัยและเป็นตัวแทนความก้าวหน้า ราวปี ค.ศ.1911-1912 เป็นยุคสมัยเฟื่องฟูที่สุดของละครสมัยใหม่ ความสำเร็จของละครสมัยใหม่อยู่ที่เป้าหมายเพื่อรณรงค์โฆษณา หรือร้องบอกแนวความคิดการปฏิบัติ ซึ่งเป็นช่วงที่สังคมเกิดการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ ทำให้ได้รับความนิยมในหมู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น ผู้ชมต่างเดินเข้าโรงละครเพื่อรับฟังแนวคิดและรับรู้ถึงโลกแห่งความเป็นจริงในสังคมที่จะสะท้อนออกมาในละครด้วย และผู้กุมอำนาจทางการเมืองก็ผลัดเปลี่ยนกันบ่อยครั้ง ผู้ปกครองอยู่ในตำแหน่งได้ไม่นาน จึงทำให้คณะละครแนวใหม่นำเรื่องราวเหล่านี้มาเสนอได้โดยไม่ถูกดำเนินคดี

กลุ่มละครแนวใหม่นี้เริ่มต้นเข้ามาในประเทศจีนโดยชาวต่างประเทศเกิดจากการก่อตั้งเป็นสมาคมของนักเรียนที่จบจากต่างประเทศ เช่น สมาคม춘ชิวเส้า (春秋社) สมาคมจินหมินเส้า (新民社) และสมาคมหมินหมิงเส้า (民鳴社) เป็นต้น ซึ่งกลุ่มนักแสดงจากสมาคมดังกล่าวส่วนใหญ่กลายมาเป็นแกนหลักของวงการภาพยนตร์ยุคบุกเบิกของจีน

จนถึงปี ค.ศ.1917 และ 1918 ละครสมัยใหม่ก็ยุติบทบาทลง เนื่องจากไม่เคารพในบทละคร ขาดการซ้อมบท การทดสอบบท บางครั้งนักแสดงขึ้นเวทีโดยที่ยังไม่เข้าใจเค้าโครงเรื่องอย่างชัดเจน

งานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยนำความรู้การแปลมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการแปล มีรายละเอียดดังนี้

1.2 เอกสารความรู้เกี่ยวกับการแปล

1.2.1 ความหมายของการแปล

มีผู้ให้ความหมายของการแปลไว้มากมาย ดังต่อไปนี้

Rabin (1958 อ้างใน ดวงตา สุพล, 2531: 3-4) กล่าวว่า “Translation is a process by which a spoken or written language takes place in one language which is intended to convey the same meaning as a previously existing utterance in another language.” หมายความว่า การแปลเป็นกระบวนการที่ทำให้ภาษาพูดหรือภาษาเขียนที่ปรากฏอยู่ในภาษาหนึ่งเพื่อให้มีความหมายเดียวกันกับอีกภาษาหนึ่งที่มีอยู่ก่อนแล้ว

Brill (1964 อ้างใน อัจฉรา ไส้ตรุโกล, 2543: 4) กล่าวว่า การแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ เห็นว่า การแปลนั้นเป็นเรื่องที่ศึกษาวิเคราะห์ได้ นำมาประกอบขึ้นมาเรียบเรียงเป็นทฤษฎีได้ และอาจใช้ความรู้และทฤษฎีต่างๆจากศาสตร์อื่นมาประยุกต์ หรือใช้ช่วยในการอธิบายหรือวิเคราะห์ได้...และในเวลาเดียวกันการแปลก็เป็นศิลป์ด้วย คือ ผู้แปลต้องเป็นคนมีพรสวรรค์ในการแปลมาแต่ดั้งเดิม และอาศัยประสบการณ์กับการฝึกฝนทดลองแปลด้วย

Catford (1965 อ้างใน ดวงตา สุพล, 2531: 3) กล่าวว่า “Translation is an operation performed on language : a process of substituting a text in one language of text in another.” หมายความว่า การแปลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อภาษา กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่ใช้ภาษาหนึ่งไปแทนที่อีกภาษาหนึ่ง

Newmark (1980 อ้างใน ทิพา เทพอักษรพงศ์, 2542: 3) กล่าวว่า “Translation is a craft consisting in the attempt to replace a written message and/or statement in one language by the same message and/or statement in another language.” หมายความว่า การแปลเป็นงานศิลปะที่มีองค์ประกอบคือ ผู้แปลพยายามจะหาข้อความหรือวาทะในภาษาหนึ่งไปแทนที่ข้อความหรือวาทะเดียวกันในอีกภาษาหนึ่ง

Nida and Charles (1982 อ้างใน ทิพา เทพอักษรพงศ์, 2542: 3) กล่าวว่า

“Translation consists in reproducing in the receptor language the closest natural equivalent of the source language message, first in terms of meaning and secondly in terms of style.”

หมายความว่า การแปลมีองค์ประกอบคือผลิตสารในภาษาของผู้รับให้มีความหมายใกล้เคียงเป็นธรรมชาติที่สุดกับภาษาต้นฉบับ ประการแรกความหมายต้องใกล้เคียงกัน ประการที่สอง คือ รูปแบบการใช้ภาษาต้องใกล้เคียงกัน

Bell (1991 อ้างใน เสรี สมชอบ, 2542: 4) กล่าวว่า “Translation is the

expression in another language (or target language) of what has been expressed in another, source language, preserving semantic and stylistic equivalences.” ซึ่งหมายถึง การใช้ภาษาหนึ่งหรือภาษาเป้าหมายเพื่อให้ได้ทั้งความหมายและลีลาเท่าเทียมกันกับอีกภาษาหนึ่งซึ่งเป็นภาษาต้นฉบับ

ปราณี บานชื่น (2523 อ้างใน ดวงตา สุพล, 2531: 4) กล่าวว่า “การแปลเป็น

กระบวนการที่ทำต่อภาษา กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่เอาถ้อยความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ถ้อยความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง”

พรพิมล เสนะวงศ์ (2527: 2) กล่าวว่า การแปลก็เป็นการถ่ายทอดความหมาย

หรือการสื่อสารเช่นกัน แต่เป็นการถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งซึ่งเรียกว่า ภาษาต้นฉบับ (Source Language) ไปสู่อีกภาษาหนึ่งที่เรียกกันว่า ภาษาของผู้รับสาร (Receptor Language) หรือภาษาเป้าหมาย (Target Language) การแปลจึงเกี่ยวข้องกับระบบภาษาสองภาษาที่แตกต่างกัน และวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาที่แตกต่างกันด้วย

จิรพรรษ์ บุญเกียรติ (2534 อ้างใน ทิพา เทพอักษรพงศ์, 2542: 4) กล่าวว่า

“การแปลเป็นกระบวนการทางความคิด ที่ผู้แปลจะต้องนำความจากภาษาต้นฉบับไปตีความและถ่ายทอดออกมาในอีกภาษาหนึ่งให้ได้ความหมายพร้อมทั้งรสและความรู้สึกใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ”

เสาวภาคย์ วรลัคนากุล (2541: 1) กล่าวว่า “การแปลเป็นการถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง เป็นการสื่อสารโดยใช้ภาษาถ่ายทอดความหมาย กล่าวคือนักแปลพยายามจับความหมายจากภาษาหนึ่งแล้วแสดงออกในอีกภาษาหนึ่ง”

ทิพา เทพอักษรพงศ์ (2542: 4) กล่าวว่า

การแปลเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้แปลต้องตีความภาษาต้นฉบับเสียก่อน การตีความนั้นเป็นความคิดที่เป็นอิสระจากภาษา คือ ผู้แปลยังมิได้คิดถึงเรื่องภาษา คิดแต่ความหมายก่อน จากนั้นผู้แปลจึงค่อยเลือกสรรภาษาของผู้รับสารที่ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมาเป็นบทแปล

สัจฉวิ สายบัว (2542 อ้างใน ประเทือง ทินรัตน์, 2543: 4) กล่าวว่า “การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายของบทต้นฉบับลงสู่บทที่เป็นฉบับแปล”

เสรี สมชอบ (2542: 4) กล่าวว่า การแปลเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง เป็นงานเขียนที่ค่อนข้างยาก ผู้เขียนหรือผู้แปลจะต้องใช้ความรู้ความสามารถทั้งสองภาษา คือ ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมาย...จึงจะสามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านได้ถูกต้อง มิฉะนั้นอาจเก็บใจความมาถ่ายทอดได้ไม่หมด

ประเทือง ทินรัตน์ (2543: 4) กล่าวว่า การแปลเป็นการสื่อสารข้ามภาษา เป็น การสื่อสารที่จะต้องประกอบด้วยการถ่ายทอดความหมาย การรักษาความหัตถ์ของ ความหมายและการรักษาลีลาในการส่งสารในภาษาต้นฉบับไว้ในภาษาฉบับแปล ทั้งนี้ต้องอาศัยทักษะในการใช้ภาษาของผู้แปลเข้าช่วย

วรรณฯ แสงอร่ามเรือง (2545: 7) กล่าวว่า “การแปลเป็นการจัดเรียบเรียงตัวบทเสียใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดไว้และจัดเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมปลายทาง”

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดภาษา จากภาษาหนึ่งซึ่งเรียกว่า ภาษาต้นฉบับ (Source Language) ไปเป็นอีกภาษาหนึ่งที่เรียกว่า ภาษาเป้าหมาย (Target Language) เพื่อให้ได้ความหมายตรงตามภาษาต้นฉบับ พร้อมทั้งความรู้สึกใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับด้วย

1.2.2 วิธีการแปล

มีผู้รู้ด้านการแปลได้แบ่งวิธีการแปลออกเป็นหลายวิธี ดังนี้

เชวง จันทรเขตต์ (2524 อ้างใน ดวงตา สุพล, 2531: 17) ได้แบ่งวิธีการแปลออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การแปลแบบเสรี นิยมใช้ในสื่อมวลชนทุกประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้รับสารต้องการความบันเทิง หรือข่าวสารข้อเท็จจริงในแง่ที่เกี่ยวกับใจความและสาระสำคัญ ไม่ต้องการความถูกต้องของการใช้ถ้อยคำ

2) การแปลแบบคำต่อคำ หรือแบบแปลตามตัวอักษรนั้น นิยมใช้ในกลุ่มนักศึกษา นักวิชาการ หรือกลุ่มเฉพาะอาชีพ กลุ่มบุคคลดังกล่าวต้องการความถูกต้องของทั้งสาระข้อเท็จจริง และการใช้ถ้อยคำ เพื่อจุดประสงค์ในด้านการศึกษา ค้นคว้า หรือการนำไปปฏิบัติ

ดวงตา สุพล (2531: 12-30) ได้แบ่งวิธีการแปลออกเป็น 2 วิธี คือ

1) การแปลโดยพยัญชนะ (Literal Translation) แยกออกเป็น

1.1) การแปลคำต่อคำ (Word For Word Translation) เป็นการแปลที่นิยมใช้ในการแปลพระคัมภีร์ไบเบิลในระยะแรก ผู้แปลจะรักษาโครงสร้างและความหมายของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลอย่างเคร่งครัด ทำให้เนื้อความของภาษาฉบับแปลเข้าใจได้ยากมาก วิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมกันแล้วในปัจจุบันนี้

1.2) การแปลตรงตัว (Literal Translation) เป็นการแปลโดยพยายามคงความหมาย ท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด มุ่งความถูกต้องครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอนของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมตัดทอนหรือแต่งเติมคำหรือข้อความใดๆทั้งสิ้น ปัจจุบันการแปลแบบนี้ยังคงใช้อยู่ มักเป็นการแปลเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง

2) การแปลโดยอรรถ (Non-Literal Translation) คือ การแปลที่ไม่ได้มุ่งรักษา โครงสร้าง ความหมาย ท่วงทำนอง หรือรูปแบบของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด มีการโยกย้ายขยาย ความ ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงรูปคำหรือข้อความทางด้านไวยากรณ์ได้ การแปลแบบนี้ใช้กับ เรื่องที่ไม่จำเป็นต้องรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับนัก

ถ้าจะมองในแง่ของลักษณะของงานที่จะแปล (Source Language Text) แล้ว อาจแบ่งการแปลออกกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1) การแปลงานด้านการประพันธ์ (Literary Translation) คือ การแปลด้าน งานประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง การแปลประเภทนี้ต้องใช้ความรู้ อารมณ์ จินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งพรสวรรค์เฉพาะตัวเข้าช่วย เป็นการแปลที่ต้องใช้ความสามารถทั้ง ทางทักษะและทางศิลปะประกอบกัน

2) การแปลงานด้านวิชาการ (Technical Translation) คือ การแปลข่าวสาร ข้อเท็จจริง เรื่องราวทั่วไป และงานด้านวิชาการต่างๆ ซึ่งต้องเน้นด้านการสื่อความหมายมากกว่า จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์หรือศิลปะ ผู้แปลต้องมีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษา เฉพาะวิชาชีพแต่ละสาขาที่จะแปลเป็นอย่างดี

เสรี สมชอบ (2542: 19-21) ได้แบ่งวิธีการแปลเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1) การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation) หมายถึง การแปลที่พยายาม รักษา รูปแบบของการเสนอความคิดของต้นฉบับให้มากที่สุด ผู้แปลต้องคงวิธีการจัดเรียงใจความ ในต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด

2) การแปลแบบเอาความ (Free Translation) หมายถึง การแปลที่ใช้รูปแบบ ของภาษาที่ต่างจากต้นฉบับ การเรียงลำดับความคิดอาจจะเหมือนกันหรือไม่เหมือนกัน

ประเทือง ทินรัตน์ (2543: 47-51) ได้แบ่งวิธีการแปลออกเป็น 2 วิธี คือ

1) การแปลโดยพยัญชนะ (Literal Translation) การแปลวิธีนี้จะแบ่งเป็นวิธี ย่อยได้ 2 วิธี คือ

1.1) การแปลคำต่อคำ (Word-For-Word Translation) การแปลวิธีนี้ ผู้แปลมักจะรักษาความหมายของภาษาระดับต่างๆ รูปแบบ และโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้ อย่างเคร่งครัด อาจจะมีผลทำให้งานแปลไม่สละสลวย หรือไม่กระชับ หรือผิดธรรมชาติของภาษา ฉบับแปล การแปลวิธีนี้ ผู้แปลต้องรู้ระบบไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับอย่างดี ประโยคบาง ประโยคที่ขาดประธานหรือขาดกริยา ผู้แปลจะต้องเข้าใจและต้องยกประธานหรือกริยาที่ขาดไป ในต้นฉบับนั้นมาแปลในภาษาฉบับแปลด้วย นอกจากนี้จะต้องใช้คำที่แสดงความหมายต่างๆทาง ไวยากรณ์ให้ถูกต้อง

1.2) การแปลตรงตัว (Literal Translation) การแปลวิธีนี้คล้ายกับการแปล คำต่อคำ คือ มุ่งรักษาความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค รูปแบบ และโครงสร้างของภาษาต้น ฉบับไว้ในงานแปลให้มากที่สุด แต่สำนวนภาษาอาจจะกระชับหรือสละสลวยมากกว่าการแปลคำ ต่อคำบ้าง

2) การแปลโดยอรรถ (Non-Literal Translation) การแปลวิธีนี้ บางครั้ง เรียกว่า การแปลเอาความ หรือการแปลแบบเสรี (Free Translation) เป็นการแปลที่ไม่เน้นเรื่อง รูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาต้นฉบับอย่างเคร่งครัด อาจจะมีการดัดแปลง ขยาย หรือตัดทอน ข้อความบางส่วนได้บ้าง การแปลวิธีนี้มักใช้สำหรับการแปลบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น หรือข่าวบางประเภท ซึ่งมุ่งเฉพาะใจความสำคัญหรือเนื้อหาสาระที่สำคัญๆเท่านั้น

การแปลโดยอรรถ ถือได้ว่าเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่ง กล่าวคือ ผู้แปลสามารถจัด สำนวนภาษาในฉบับแปลให้สละสลวย และเป็นธรรมชาติของภาษาฉบับแปล ทำให้ผู้อ่านฉบับ แปลไม่รู้สึกดัดจริต ดังนั้น ในการแปลข้อความบางอย่าง ผู้แปลจะยิ่ววิธีการแปลวิธีใดวิธีหนึ่งเพียง วิธีเดียวไม่ได้ อาจจะต้องใช้ทั้งการแปลโดยพยัญชนะ และการแปลโดยอรรถควบคู่กันไป โดย คำนึงถึงการรักษาความหมายในต้นฉบับและความสละสลวยในภาษาฉบับแปลเป็นสำคัญ

อัจฉรา ไกล่ศัตรูไกล (2543: 17-18) แบ่งวิธีการแปลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การแปลแบบตรงตัว / แปลแบบคำต่อคำ หรือแปลแบบตามตัวอักษร (Literal Translation) เป็นการแปลในลักษณะที่ใช้ถ้อยคำในอีกภาษาหนึ่งที่มีความหมายใกล้เคียง กับถ้อยคำในต้นฉบับและใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ใกล้เคียงกับโครงสร้างในต้นฉบับ ผลที่เกิด ขึ้นคือ ภาษาที่ใช้ในบทแปลจะแปลกแปร่งผิดธรรมชาติความหมายไม่ชัดเจน นับว่าเป็นการแปลที่ ละเลยความหมายในการสื่อสารของต้นฉบับ

โดยทั่วไปแล้วนักแปลมักจะแปลในแบบ Modified Literal มากกว่า คือ มีการเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์และการใช้คำบ้างในภาษาฉบับแปล เพื่อช่วยให้สื่อความหมายได้ดีขึ้น แต่การแปลแบบนี้ก็ยังสื่อความหมายไม่ชัดเจนพอและการใช้ภาษาก็ยังไม่เป็นธรรมชาติ

ตามทัศนะของลาร์สัน เป้าหมายของการแปลที่ดี คือ การแปลชนิด Idiomatic Translation ซึ่งเป็นการแปลที่ใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติทั้งในด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์และการเลือกใช้คำ ในการแปลแบบนี้ภาษาที่ใช้จะไม่เหมือนกับแปลมา แต่จะเหมือนกับการเขียนขึ้นมาในภาษานั้นเอง

2) การแปลแบบอิสระ หรือแปลแบบเสรี (Free Translation) เป็นการแปลชนิดจับเอาความคิดหลักๆ ในต้นฉบับมาถ่ายทอดโดยนำเนื้อหาามาปรับแต่งใหม่ เช่น ตัดทอนข้อความออกหรือเพิ่มขยายข้อความเข้าไป ผลงานที่แปลออกมาแม้จะใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ อ่านเข้าใจง่าย แต่การสื่อความหมายจะต่างจากต้นฉบับเลยทีเดียว การแปลแบบนี้ไม่เป็นที่ยอมรับและเข้าไม่ได้ในงานแปลเนื้อหาที่ต้องการรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับ

จากการศึกษาการแบ่งวิธีการแปลของผู้รู้ต่างๆ ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการแปลไว้ดังนี้

1) การแปลแบบคำต่อคำหรือการแปลแบบตามตัวอักษร (Word For Word Translation) หมายถึง การแปลที่รักษาโครงสร้างและความหมายของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลอย่างเคร่งครัด

2) การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation) หมายถึง การแปลที่พยายามคงความหมาย ท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้ให้มากที่สุด มุ่งความถูกต้องครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอนของต้นฉบับเป็นสำคัญ

3) การแปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเสรี (Free Translation) หรือเรียกอีกอย่างว่า การแปลแบบเอาความหรือการแปลโดยอรรถ (Non-Literal Translation) หมายถึง การแปลที่มีการโยกย้ายขยายความ ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงรูปคำหรือข้อความทางด้านไวยากรณ์ได้

เนื่องจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยนำชื่อเรื่องภาพยนตร์มาวิเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาลักษณะการตั้งชื่อเรื่องในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ ดังนี้ คือ

1.3 เอกสารการตั้งชื่อในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3.1 การตั้งชื่องานเขียนประเภทบทความ

มีผู้เสนอหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อบทความไว้ดังนี้ คือ

สมพร มั่นตะสูตร (2525: 175) ได้เสนอการตั้งชื่อเรื่องในบทความให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน คือ

- 1) ใช้ถ้อยคำสั้นๆ ง่ายๆ ตรงไปตรงมา มาตั้งชื่อเรื่อง
- 2) ใช้คำกริยาแสดงอาการมาตั้งชื่อเรื่อง
- 3) ใช้คำคุณศัพท์มาตั้งชื่อเรื่อง
- 4) ใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาตั้งชื่อเรื่อง
- 5) ใช้ถ้อยคำที่คล้องจองกันมาตั้งชื่อเรื่อง
- 6) ใช้ถ้อยคำที่กระตุ้นให้ผู้อ่านร่วมมือร่วมใจปฏิบัติตามความคิดที่ผู้เขียน

ประสงค์มาตั้งชื่อเรื่อง

วาสนา เกตุภาค (2530: 92) ได้กล่าวถึงการตั้งชื่อไว้ว่า “ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดหูสะดุดใจผู้อ่าน” เช่น โฆษณาของคนรวย: ความซวยของคนจน โรคเอื้อ:เอกลักษณ์ใหม่ของชาติไทย โรคร้ายที่ตายช้า แบเรียมมรณะ:บทเพลงเศร้าของคนรวย กระทรวงสาธารณสุขชาบายดีหรือ

ขงยุทธ รักษาศรี (2532: 498 - 506) ได้เสนอการตั้งชื่อเรื่องในบทความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสาร พอประมวลได้ดังนี้

- 1) ประเภทเรียกความสนใจ เช่น เขยื้อ พัฒนาคนเพื่อคน ความเงิในวันสตรีสากล
- 2) ประเภทช่วยและลึกลับ เช่น เจ้าป่าปีศาจการบินอันตราย ปลวกในเรือนหอ “วิจิต” สั่งฆ่า รัฐสร้างภาพหลอนขับน้ำตาพ่อค้า พฤษภาอาถรรพณ์
- 3) ประเภทคำระบุเรื่อง เช่น สังคมที่ปรารถนา “อื้อ” จวบ ไซยสาสน์กับโอกาสงามยิ่งของ “ชาติพัฒนา” กรณี สป.ก. 4-01 กรณีการจัดซื้อเรือดำน้ำ ภาพสะท้อนการเมืองไทย

4) ประเภทโคลงกลอนรวมทั้งสำนวนต่างๆ เช่น พรรคชาติไทย 20 ปีกับฝันไกลไปถึงดวงดาว สาธารณชนมองเห็นเป็นจุปปลาช้องเดียวกัน เอือกสุดท้าย สปอร์ตคอมเพล็กซ์ ขายผ้าเอาหน้ารอด

5) ประเภทบอกล่า เช่น ไทยกับการเข้าสู่ยุค“ไอที” รัฐบาลต้องมีวิสัยทัศน์จากกรุงเทพถึงโอซาก้าและโกเบ คนไทยกับโศกนาฏกรรมของญี่ปุ่น

6) ประเภทคำถาม เช่น น้ำมันเถื่อนใครรับผิดชอบ สิงคโปร์เมืองสะอาด... เขาทำได้อย่างไร ข้อสังเกตเรื่องศัพท์บัญญัติVisionควรเปลือยอย่างไรดี พระสงฆ์ควรรู้โหราศาสตร์หรือไม่ คำถามจากเชียงใหม่“ซีเกมส์”ของใครแน่!

7) ประเภทอ้างคำพูด เช่น ชาติ กอบจิตติ“งานเลี้ยงของผมเลิกไปแล้ว ผมมาแล้ว” หลวงพ่อคูณเปิดใจ“ญอมนรับทำคนลุ่มหลงวัตถุมงคล เพราะสังคมมันนิยม”

8) ประเภทใช้คำอุทาน เช่น ระวัง! แก้วไขรัฐธรรมนูญ นำสู่วิกฤตทางการเมือง

9) ประเภทเล่นคำเล่นอักษร เช่น ขวน 3“เรียบร้อย”แต่ไม่“ราบเรียบ” ประชาธิปไตย-ชาติพัฒนา...พักรบไม่ใช่พบรัก วิวาทะ ขยะกทม.บ่วงรัดคอนักการเมือง

10) ประเภทสมมูลและขัดแย้ง เช่น รักชาติ-หลงชาติ เข้าใจเขา เข้าใจเรา และเข้าใจโลก การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคหรือกระจายความหายนะไปสู่ชนบท

11) ประเภทชวนขัน เช่น ถ้าได้ใหญ่สัญญาจรรปรับเงินเดือนไม่จุใจ เรื่องของ“เทวดา”จีบ่น

12) ประเภทยกย่อง เช่น สดุดีศรีบูรพา อิศรา อมันตกุล นักบุญ ครูผู้จากไป

13) ประเภทคำเปรียบเทียบกับขั้นสูงสุด เช่น คือกระบี่ไร้ใจ ถักรแก้วกันเกษ

สมพร มั่นตะสูตร (2540: 186-187) ได้เสนอวิธีการตั้งชื่อบทความไว้ดังนี้

1) การตั้งชื่อตรงกับเนื้อเรื่อง เช่น ปัญหาการจราจร วันขึ้นปีใหม่ โรคเอดส์ การลดค่าเงินบาท

2) การตั้งชื่อโดยใช้คำคล้องจองกัน เช่น ร่วมใจถวายพระพร เมืองไทยนี้แสนดีนักหนา

3) การตั้งชื่อโดยใช้คำกริยาที่แสดงอาการน่าสนใจ เรียกร้องความสนใจผู้อ่าน เช่น เมียมาคุม

4) การตั้งชื่อโดยใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามมาคู่กัน เช่น ตัวเป็นไทใจเป็นทาส ปากนกกรีด

- 5) การตั้งชื่อโดยใช้คำพังเพยสุภาษิต เช่น กบเลือนาย หวังน้ำบ่อหน้า
- 6) การตั้งชื่อโดยใช้คำโน้มน้าวใจผู้อ่านให้ปฏิบัติตาม เช่น ทางที่ต้องรีบ

แก้ไข สละเงินคนละบาทหาซื้อได้

ปานฉาย ฐานธรรม (2547: 48-49) ได้เสนอวิธีการตั้งชื่อบทความไว้ดังนี้

- 1) ตั้งชื่อให้ตรงกับเนื้อเรื่อง
- 2) ตั้งชื่อที่เป็นคำคล้องจองกัน
- 3) ตั้งชื่อโดยใช้คำกริยาที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้
- 4) ตั้งชื่อโดยใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาคู่กัน
- 5) ตั้งชื่อโดยใช้คำพังเพย สุภาษิต
- 6) ตั้งชื่อโดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน
- 7) ตั้งชื่อโดยใช้ข้อความที่โน้มน้าวใจให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม

สมพร มั่นตะสูตร และปานฉาย ฐานธรรม มีความเห็นเกี่ยวกับวิธีการตั้งชื่อบทความตรงกัน คือ การตั้งชื่อส่วนใหญ่มักจะตั้งตามสมัยนิยม

วชิรณี วงศ์ศิริอานวย (2542: 9-10) ได้เสนอการตั้งชื่อเรื่องบทความไว้ดังนี้

- 1) ตั้งชื่อเรื่องแบบตรงตัว หรือตรงกับเนื้อเรื่อง เช่น คำพูดกว้าง วิธีขวน้ำ น้ำมันขึ้นราคา อาหารเสริมเพื่อสุขภาพ คุณธรรมสำหรับผู้บริหารในมหาวิทยาลัย
- 2) ตั้งชื่อเรื่องแบบเปรียบเทียบ เช่น ผู้ชนะสิบทิศหัวใจคนทั้งสิบทิศ กุหลาบหอมแห่งอังกฤษ ไดอาน่าราชินีในใจชน โดญากิมาร์:แม่ศรีของหวาน
- 3) ตั้งชื่อเรื่องในลักษณะคำถาม เช่น เลือกร้านอาหารกระป๋องอย่างไรให้ได้คุณภาพ จะประหยัดกันอย่างไรในยุค IMF จะโกงแผ่นดินไปถึงไหน ดินสอสีอะไร
- 4) ตั้งชื่อเรื่องแบบขัดความ หรือใช้ความตรงข้าม เช่น เร่งทำช้าๆ บ้านเล็กในป่าใหญ่ ปากนกกรีด สงเคราะห์โหด คุณจะชนะหรือยินดีที่จะแพ้
- 5) ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้สำนวน พังเพย สุภาษิต เช่น ช้าๆได้พริ้วเล่มงาม ชี้นำโพรงให้กระรอก:ปอกดอกแบ่งกัชาติ เดินตามรอยเท้าผู้ใหญ่มากัด

6) ตั้งชื่อเรื่องโดยชื่อบุคคล เช่น ฉันทน์ ขำวิไล:ครูของคนทั้งชาติ ดร.มานะ มหาสุวีระชัย:คนเรียนเก่งคือวิชาสู่ความสำเร็จ ชวลิต-จาตุรนต์:หมากสุดท้ายของหวังใหม่ก่อนหวังหมด กรณี“เนวิน ชิดชอบ”:หนูทดลองยาสารัฐธรรมนูญ หงา การวาน-แอ๊ด การาวา:สงครามหรือสันติภาพ

7) ตั้งชื่อเรื่องด้วยการชักชวน หรือขอความร่วมมือ เช่น จงช่วยกันประหยัดน้ำ เทียวเมืองไทยกันเถอะ มาร่วมกันปลูกป่า:ได้มากกว่าที่คิด

8) ตั้งชื่อเรื่องแบบใช้คำคล้องจองกัน หรือเล่นคำ เช่น ข้าวไทย:สายใยชีวิต ขวัญข้าว:ขวัญแผ่นดิน โตกับถิ่น:กินกับที่

9) ตั้งชื่อเรื่องแบบเร้าความสนใจ เช่น กินชีวิตให้สาयน้ำ รู้ก็ขามไม่รู้ก็ขาม ข้าว:ธัญญาหารแห่งสวรรค์ เอาเมียมาคุม คารวะน้ำชา หนทางที่ชวนให้หลง เพลงคาบเส้น ศิลธรรม บุหรี่:ความสุขเสียที่สามารถสกัดกัน

สิริวรรณ นันทจันทุล (2543: 128) ได้ให้ข้อเสนอแนะการตั้งชื่อเรื่องไว้ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องต้องบ่งบอกสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน
- 2) ชื่อเรื่องต้องสัมพันธ์กับเรื่อง บอกขอบข่ายของเรื่องได้
- 3) ชื่อเรื่องต้องดึงดูดความสนใจ ชวนสงสัย มีจุดเด่น ชวนให้อ่านเรื่องต่อไป
- 4) ชื่อเรื่องต้องใช้ถ้อยคำกะทัดรัด กระชับความ ชื่อเรื่องไม่ควรยาวเกินไป

นอกจากนี้ยังได้เสนอวิธีการตั้งชื่อเรื่องในบทความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

1) ตั้งชื่อเรื่องเน้นสาระสำคัญของเรื่องอย่างชัดเจน เช่น ชวนกันปฏิบัติ“สุขบัญญัติ 10 ประการ” เปรียบเทียบนิยายเถรวาทกับนิยายมหายาน อาหารกับเบ้าหวานเปลี่ยนความเครียดให้เป็นความสุข

2) ตั้งชื่อเรื่องโดยยกสำนวน คำคม คำประพันธ์ สุภาษิต คำพังเพย เช่น ไก่งามเพราะขนคนงามเพราะแต่ง ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว สัญญาเมื่อสาขัน

3) ตั้งชื่อเรื่องแบบขัดความหรือขัดแย้งกัน เช่น ยันตระหนักบุญหรือคนบาป ยิ่งปราบยิ่งเพิ่ม คนตรงกำมะลอ พรุ่งนี้รวย...วันนี้จน

4) ตั้งชื่อเรื่องโดยกล่าวชื่อบุคคลสำคัญในเรื่อง เช่น มาซา วัฒนพานิช ชีวิตจริงไม่หลงคิดในมายา ผีพุ่มพวงต้องไม่เป็นสุข ชูไม้ตู้ จรัสพงษ์ สุรัสวดี“ตกงานมีความสุขมาก”

- 5) ตั้งชื่อเรื่องโดยกล่าวถึงสถานที่สำคัญของเรื่อง เช่น เหตุเกิดที่ มสธ.
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช) เทียววัดไหว้พระ “วัดจีนประชาสโมสร” (วัดเล่งยี)
- 6) ตั้งชื่อด้วยการแสดงคำถาม เช่น ฝ้าม่านนั้นสำคัญไฉน กำจัดนิสัย
ผัดวันประกันพรุ่งอย่างไร ทำงานสบายใจอย่างไรให้ได้ดี ทำไมต้องยุบสภา
- 7) ตั้งชื่อแบบเร้าความสนใจ ด้วยถ้อยคำที่สะดุดหูสะดุดตาผู้อ่าน เช่น
กูเด็กผู้การ ชาติคู่แท้ประชาธิปไตย อย่าซื้อขะมาอีกเลย
- 8) ตั้งชื่อเรื่องด้วยความเปรียบเทียบ เช่น ขาวเขียว มรกตแห่งบูรพา สูตรแบ่ง
เค้กหลังการเลือกตั้ง แก้อีต้องเป็นของใคร เส้นทางไปสู่ดวงดาวของบิกจิ๋ว

ชุดิมา ชมดี (2544: 1) ได้กล่าวถึงการตั้งชื่อเรื่องในบทความวิชาการไว้ว่า
“...ชื่อเรื่องของบทความอาจตั้งเป็นคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ” เช่น ข ค หายไปไหน เครื่อง
แปลภาษาจะล้ำมนุษย์แปล คนตรีไทยในพิธีกรรม:ทำไมใช้วงปี่พาทย์

สมเกียรติ รักษ์มณี (2544: 2) ได้กล่าวถึงการตั้งชื่อเรื่องในบทความให้ความรู้
ไว้ว่า “ควรตั้งชื่อเรื่องให้กะทัดรัด เข้าใจง่าย...”

ถวัลย์ มาศจรัส (2546: 114) ได้กล่าวถึงประเด็นในการตั้งชื่อบทความทาง
วิชาการไว้ได้ดังนี้ คือ

- 1) ตั้งชื่อเรื่องตรงๆ เช่น การนิเทศการศึกษา ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้น
ประถม การจัดระเบียบข้อมูลในโรงเรียน บทบาทการสอนของครูในปัจจุบัน
- 2) ตั้งชื่อแบบจำกัดขอบเขต เช่น กรณีศึกษาปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ชั้น
ป.1 (จำกัดขอบเขตแค่ชั้น ป.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคใต้ (จำกัดขอบเขตเฉพาะภาคใต้)
- 3) ตั้งชื่อแบบขัดแย้ง เช่น แรงคุณภาพอย่างช้าๆ คุณภาพการศึกษาสูง
ผลสัมฤทธิ์ต่ำ
- 4) ตั้งชื่อแบบฉงน เช่น การประถมศึกษาจะเดินไปสู่ไหน? การ
ประถมศึกษาไทยใน พ.ศ. 3000

นอกจากนี้ ถวัลย์ มาศจรัส ได้เน้นย้ำเกี่ยวกับการตั้งชื่อเรื่องที่สำคัญ คือ ชื่อ
เรื่องที่จะตั้งนั้นต้องสอดคล้องกับเนื้อหาไม่ส่วนใดก็ส่วนหนึ่ง จึงจะทำให้เรื่องน่าอ่าน

จากหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อบทความของผู้รู้หลายท่าน ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อบทความได้ดังนี้ คือ

- 1) การตั้งชื่อตรงกับเนื้อเรื่อง
- 2) การตั้งชื่อโดยใช้คำคล้องจองกัน เล่นคำ หรือเล่นอักษร
- 3) การตั้งชื่อโดยใช้คำที่ความหมายตรงข้ามมาคู่กัน
- 4) การตั้งชื่อโดยใช้คำคม คำพังเพย สำนวน และสุภาษิต
- 5) การตั้งชื่อโดยใช้คำเปรียบเทียบ
- 6) การตั้งชื่อโดยใช้คำยั่วและลึกลับ
- 7) การตั้งชื่อโดยใช้คำระบุเรื่อง
- 8) การตั้งชื่อโดยใช้คำประพันธ์หรือโคลงกลอน
- 9) การตั้งชื่อโดยใช้คำบอกเล่า
- 10) การตั้งชื่อโดยใช้คำอุทาน
- 11) การตั้งชื่อโดยใช้คำชวนขึ้น
- 12) การตั้งชื่อโดยใช้คำยกย่อง
- 13) การตั้งชื่อโดยอ้างคำพูด
- 14) การตั้งชื่อโดยใช้ชื่อบุคคลสำคัญในเรื่อง
- 15) การตั้งชื่อโดยใช้สถานที่สำคัญของเรื่อง
- 16) การตั้งชื่อโดยใช้คำกริยาที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้
- 17) การตั้งชื่อโดยใช้ข้อความที่โน้มน้าวใจให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม
- 18) การตั้งชื่อโดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน

1.3.2 การตั้งงานชื่อเขียนประเภทสารคดี

มีผู้ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อสารคดีไว้ดังนี้ คือ

Graham และ Nelson (1980, 1978 อ้างใน มาลี บุญศิริพันธ์ ,2536: 66) ได้จัดกลุ่มการตั้งชื่อเรื่องตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ตั้งชื่อตามรูปแบบหรือโครงสร้างที่นิยม (Title From The Standpoint Of Form) ยึดถือรูปแบบที่นิยมเป็นหลัก แต่ต้องมีสาระที่สะท้อนถึงจุดเด่นของเรื่องอย่างชัดเจนด้วย คือ บางคนนิยมตั้งชื่อเรื่องแบบสร้างคำถาม แบบคำพูด และแบบขยายความ เช่น การประถมศึกษา: สัมผัสหรือก้าวไกล หรือเป็นข้อความสั้นๆ เช่น เลี้ยงลูกด้วยนมแม่

2) ตั้งชื่อตามเนื้อหา (Title From The Standpoint Of Content) ผู้เขียนต้องคำนึงถึงสาระของเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ เนื้อหาในชื่อเรื่องจะต้องสะท้อนถึงประเด็นหลัก นำหนักเป้าหมายของเนื้อเรื่องให้ได้

ทวิศักดิ์ ญาณประทีป (2523: 74) ได้กล่าวถึงการตั้งชื่อเรื่องในสารคดีไว้ว่า การตั้งชื่อนั้นยิ่งจำเป็นมาก เพราะเป็นสิ่งที่ผู้อ่านสะดุดตาและโดดเด่นเร้าใจผู้อ่านอย่างไรก็ได้ แต่เนื้อเรื่องจะต้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่องเสมอไป

ปรีชา ช่างขวัญยืน (2525 อ้างใน วนิดา บำรุงไทย, 2545: 61) ได้เสนอแนวทางการตั้งชื่อเรื่องไว้ ดังนี้

- 1) ใช้ชื่อบุคคลสำคัญของเรื่อง เช่น ชูลีไทเฮา สมเด็จพระศรีสวรินทิรา
- 2) ใช้ชื่อเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง เช่น ฤดูหนาวอันแสนนาน
- 3) ใช้แนวคิดของเรื่อง เช่น จุดดับในความสำเร็จ
- 4) ใช้วิธีการ เช่น การเพาะเลี้ยงกุ้ง
- 5) ใช้ประเด็นปัญหา เช่น พุทธธรรมกับสังคม

มาลี บุญศิริพันธ์ (2536: 68-71) ได้จำแนกประเภทของชื่อเรื่องตามลักษณะที่เห็น ดังนี้

1) ชื่อเรื่องแบบบอกเนื้อหา (Descriptive Title) เช่น บัวลอย: เด็กน้อยระลึกละลา นักบริหารกับความเครียด นกโกโรโกโส งานโศก 100 ปีที่แอตแลนตา ชิน อยู่ดี...คือไปไม่ร่วงใบเดียว ปีมะ-มีม้วย...? การรักษาผู้ป่วยติดทินเนอร์

2) ชื่อเรื่องแบบเล่นสำนวน (Special Title Gimmick) เช่น จากรวงเป็นเม็ดพราว...สู่วัฒนธรรมข้าว คุณดีกว่าคูผิด ชื่อนั้นสำคัญะนี่...? ละครลิง...ชีวิตป่าสู่โลกมาตา เด็กเอ๋ยเด็กดีที่น่ารัก ชนใดไม่มีดนตรีกาลในสันดานเป็นคนชอบกลั่น

3) ชื่อเรื่องแบบคุยกับผู้อ่าน (Direct Address Title) เช่น ถ้าคุณอยากกรวย.. เชิญทางนี้... คุณคิดว่าคุณเลี้ยงลูกถูกวิธีแล้วหรือ...? และแล้ว...คุณก็พบว่า...! คุณจะอย่างไรถ้าเขาไม่กลับบ้าน

4) ชื่อเรื่องแบบคำถาม (Question Title) เช่น คุณคิดว่าคุณเลี้ยงลูกถูกวิธีแล้วหรือ? ถ้าคุณเจอปัญหานี้คุณจะอย่างไร?

5) ชื่อเรื่องแบบจจนสนเท่ห์ (Suspense Title) เช่น ...อยากกรวย เชิญทางนี้... และแล้ว... คุณก็พบว่า...! เรื่องที่ไม่เคยเล่าของมุสโสลินี

ถวัลย์ มาศจรัส (2538: 76-81) ได้เสนอการตั้งชื่อเรื่องสำหรับสารคดีไว้ดังนี้

1) แบบชี้แนะเนื้อหา (Descriptive Title) เช่น เอกส์:มหันตภัยใหม่ของคนไทย รอดติดธุรกิตาย ครูไทย:ภารกิจไม่มีวันเสร็จสิ้น ยาม้ำมหากั๊

2) แบบสำบัดสำนวน (Style Of Speech Title) เช่น บางลำพูสข้มกั๊ แสนแสบแสบสขิว จราจรปั้งสิงห์มอเตอร์ไซค์:เดือนแล้วให้สวมหวมกั๊นนี้อก ถึงโรงเหล้าเตา กลันควันโขมง(สุนทรภู) ฤฤฤฤแดส์ตั่วสู้กั๊นนา(ศรีปราชญ์)

3) แบบคนคุ้นเคย (Someone You Know Title) เช่น มาช่วยกันป้องกัน เหตุร้ายกันเถอะ การอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านจัดสรร 10วิธีช่วยกันป้องกันขโมย

4) แบบคำถาม (Question Title) เช่น พรรคประชาธิปไตยเป็นพรรคเก่าแก่จริงหรือ? ที่นี่ไม่มีโรงเรียนหรือไร? จริงหรือที่เขาว่าหัวหินสันมนดขลัง?

5) แบบจจน (Suspense Title) เช่น ตายแล้วไป... ความลับของมายักรวาล ตายแล้วฟื้น

6) แบบอื่นๆ (Others)

ชลอ รอดลอย (2540: 37-39) กล่าวว่า “ชื่อเรื่องเป็นตอนที่สำคัญมากที่สุด เป็นคำหรือข้อความแรกที่ผู้อ่านมองเห็น เพราะการตั้งชื่อกระทบใจผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านต้องติดตามเนื้อหาต่อไป ผู้เขียนสารคดีจึงต้องพิถีพิถันและระมัดระวังเกี่ยวกับการตั้งชื่อเรื่องเป็นอย่างดี” ได้นำเสนอลักษณะการตั้งชื่อเรื่องเพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับการเขียนสารคดี ดังต่อไปนี้

- 1) แบบชี้นำเนื้อหา (Descriptive Title) เช่น ที่นี่...กรุงเทพฯ 2000
ยาเสพติด...ภัยอันตราย รถไฟฟ้าไม่ติดธุรกิจไทยรุ่งเรือง
- 2) แบบสำบัดสำนวน (Style Of Speech Title) เช่น นางนาค:ชีทางออก
สังคมไทย ฮอทไลน์:ป่าเสื่อมโทรม วัยรุ่นบ๊องแพ้น:ระวังมหาภัยเศรษฐกิจไทย โรงงานลำไย
ระเบิด:วัวหายจึงล้อมคอก
- 3) แบบคนคุ้นเคย (Someone You Know Title) เช่น 20วิธีช่วยกันป้องกันโจร
การอยู่ร่วมกันในมหาวิทยาลัย มาช่วยกันดูแลต้นไม้ใน ม.เกษตร
- 4) แบบคำถาม (Question Title) เช่น การเลือกตั้งผู้แทนจะมีขึ้นเร็วๆนี้จริง
หรือ? ปัญหาผลภาวะจะหาวิธีคืนมาขาวได้ที่ไหน? ไซคนเกษตรฯ...อะไรจะเกิดขึ้น?
- 5) แบบชวนฉงน (Suspense Title) เช่น ตายแล้วฟื้น คนเราตายแล้วไปไหน
... ความลับของนักการเมือง
- 6) แบบอื่นๆ (Others)

จากหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อสารคดีของผู้รู้หลายท่าน ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อสรุป
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อสารคดีได้ดังนี้ คือ

- 1) การตั้งชื่อโดยใช้ชื่อบุคคลสำคัญของเรื่อง
- 2) การตั้งชื่อโดยใช้ชื่อเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง
- 3) การตั้งชื่อโดยใช้แนวคิดของเรื่อง
- 4) การตั้งชื่อโดยใช้วิธีการ
- 5) การตั้งชื่อโดยใช้ประเด็นปัญหา
- 6) การตั้งชื่อโดยใช้คำพังเพย สุภาษิต
- 7) การตั้งชื่อโดยใช้สำบัดสำนวน
- 8) การตั้งชื่อโดยชี้นำเนื้อหา
- 9) การตั้งชื่อโดยใช้คำถาม
- 10) การตั้งชื่อโดยใช้ความคุ้นเคยกับผู้อ่าน
- 11) การตั้งชื่อโดยใช้ความฉงนสนเท่ห์

ผู้วิจัยได้เลือกงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทสารคดี คือ บทความ และเลือกงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทสารบันเทิง คือ สารคดี ซึ่งงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งสองประเภทมีหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อที่แน่นอน นอกจากนี้ยังพบหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่องานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทสารคดีและสารบันเทิงที่กล่าวโดยรวมๆด้วย ดังนี้

เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต (2540: 35) ได้เสนอแนวการตั้งชื่อเรื่องงานเขียนประเภทตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ หรือสารคดี ดังนี้

- 1) ตั้งชื่อเรื่องให้สัมพันธ์กับเรื่อง หรือตรงกับเรื่อง ตามจุดมุ่งหมาย เช่น เทคโนโลยีการเชื่อมเบื้องต้น สื่อการอบรม
 - 2) ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้ภาษาง่ายๆ
 - 3) ตั้งชื่อเรื่องให้สั้นเพื่อให้ง่ายต่อการจำ
 - 4) ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้ชื่อบุคคลสำคัญในเรื่อง เช่น พระนเรศวรมหาราช
- สุนทรภู์

ในขณะที่งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดี ผู้วิจัยไม่สามารถเลือกศึกษางานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้โดยเฉพาะ เนื่องจากการศึกษาของผู้วิจัยไม่พบหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่องานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดีที่แน่นอน กล่าวโดยรวมๆเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาหลักเกณฑ์การตั้งชื่อในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดีโดยคร่าวๆได้เท่านั้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พบการเขียนอีกประเภทหนึ่งที่นำมาใช้ประกอบในการตั้งชื่องานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทต่างๆได้ นั่นคือ การเขียนโฆษณา เพราะการเขียนโฆษณาก็ถือเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทหนึ่ง

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2518) ได้กล่าวถึง การเขียนโฆษณาสั้นๆ ไว้ในหนังสือ การเขียนภาคปฏิบัติ ดังนี้

- 1) บอกตรงๆ เช่น คิมโคคาโคล่าเย็นเจี๊ยบ ยางโฟร์สโตนดีแน่
- 2) ใช้คำรุนแรงให้หนักแน่น เช่น คิมเฮดี้ถึงอกถึงใจ
- 3) ใช้คำซ้ำๆให้จำได้ เช่น ร้อนใน ร้อนในๆ ใช้อิโน

4) เล่นคำให้เกิดความไพเราะ เช่น ลิปสติกแฮปปี้ เห็นฟ้ามาสู่แดนดิน
ตาบู่ กลิ่นหอมที่ต้องห้าม

5) ใช้ถ้อยคำชวนสนทน่ที่ประหลาดใจ เช่น จับเสือไล่ถึงพลังสูง
เซลล์ x 100 สูตรใหม่ พลังเย็น

6) เล่นสำนวนย้อนไปย้อนมา เช่น มันเหมาะกับท่าน ท่านเหมาะกับมัน

7) สัมผัสสระกลางข้อความ เช่น เป๊ปซี่ดีที่สุด ใช้ได้ทันที สีอาร์ม สดรอง

จากการเขียนโฆษณาสั้นๆข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ให้เข้ากับการตั้งชื่อเรื่องในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดังนี้

- 1) การตั้งชื่อให้ตรงกับเนื้อเรื่อง
- 2) การตั้งชื่อโดยใช้คำรุนแรงให้หนักแน่น
- 3) การตั้งชื่อโดยใช้คำซ้ำให้จำได้
- 4) การตั้งชื่อโดยเล่นคำให้เกิดความไพเราะ
- 5) การตั้งชื่อโดยใช้ถ้อยคำชวนสนทน่ที่ประหลาดใจ
- 6) การตั้งชื่อโดยใช้สัมผัสสระ

1.3.3 การตั้งชื่อในงานเขียนประเภทบันเทิงคดี

ผู้วิจัยได้ให้งานเขียนประเภทนวนิยายและเรื่องสั้นรวมเป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดี มีผู้รู้ได้แบ่งลักษณะการตั้งชื่อเรื่องในงานเขียนประเภทบันเทิงคดี ดังนี้

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2540: 34) ได้เสนอหลักในการพิจารณาการตั้งชื่อเรื่องงานเขียนประเภทบันเทิงคดี และนวนิยาย ในส่วนการตั้งชื่อเรื่อง ดังนี้

1) ตั้งชื่อเรื่องให้เด่น แปลก น่าทึ่ง เช่น มัจจุราชซอลิเดย์ รักอลเวง
แปลแบบว่า

2) ตั้งชื่อเรื่องให้มีลักษณะพิเศษให้จำได้ง่าย เช่น เจ็ดจริงให้คืนตาย
ผู้หญิงคนนั้นชื่อนูญรอด

3) ตั้งชื่อเรื่องให้มีลักษณะเปรียบเทียบ เปรียบเปรยแสดงความหมายโดยนัย
เช่น น้ำผึ้งขม ความรักสีดำ สุริยันจันทรา

- 4) ตั้งชื่อเรื่องตามตัวละครเอกของเรื่อง เช่น ปริศนา องคุลิมาล

ขุนช้างขุนแผน

- 5) ตั้งชื่อเรื่องโดยยกเอาคำคม คำพังเพย คำสุภาษิต หรือคำประพันธ์ เช่น
กงเกวียนกำเกวียน กวักถาแล้งแหล่งสยาม เย็นศิระเพราะพระบริบาล

- 6) ตั้งชื่อเรื่องเป็นคำถาม เช่น ใครฆ่า เธออยู่ไหนเมื่อไฟดับ
สถาบันนี้เพื่อใคร

- 7) ตั้งชื่อเรื่องตามสถานที่สำคัญ เช่น นิราศเมืองแกลง กรุงเทพเมื่อวาน
แสนแสน

- 8) ตั้งชื่อเรื่องให้ขัดแย้ง หรือตรงข้ามกับความเป็นจริง เช่น กุหลาบดำ
เกลือเป็นหนอน

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2540: 91) ยังได้เสนอหลักเกณฑ์การตั้งชื่อการเขียน
บันเทิงคดี ในส่วนองค์ประกอบของการเขียนบันเทิงคดี ดังนี้

- 1) การตั้งชื่อโดยใช้คำ กลุ่มคำ หรือประโยค เช่น แพรว ครัวบ้านนอก
แม่ผัวตัวแสบ

- 2) การตั้งชื่อตามสถานที่ที่เหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น เช่น บ้านทรายทอง
เคหาสน์สีแดง

- 3) การตั้งชื่อตามตัวละครเอกในเรื่อง เช่น รัตนาวดี กามนิทวาสิภูรี
องคุลิมาล

- 4) การตั้งชื่อตามเหตุการณ์ เช่น นายอำเภอปฎิวัติ คำพิพากษา อุบัติเหตุ

- 5) การตั้งชื่อตามบทบาทของตัวละครเอกในเรื่อง เช่น คนเหนือดวง
สงครามชีวิตของโอชิน

- 6) การตั้งชื่อตามสิ่งของ เช่น ระนาดเอก กระเช้าสีดา กระดุมทอง

จากหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่องานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดีของผู้รู้
ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่องานเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดี
ได้ดังนี้ คือ

- 1) การตั้งชื่อโดยใช้กลุ่มคำหรือประโยคที่เด่น แปลก และน่าทึ่ง
- 2) การตั้งชื่อโดยใช้กลุ่มคำหรือประโยคที่มีลักษณะพิเศษจำได้ง่าย
- 3) การตั้งชื่อโดยใช้กลุ่มคำหรือประโยคที่มีลักษณะเปรียบเทียบ

4) การตั้งชื่อโดยใช้กลุ่มคำหรือประโยคที่มีความหมายตรงข้ามกับความ
เป็นจริง

- 5) การตั้งชื่อโดยใช้คำคม คำพังเพย คำสุภาษิต และคำประพันธ์
- 6) การตั้งชื่อโดยใช้คำถาม
- 7) การตั้งชื่อโดยใช้สถานที่สำคัญ
- 8) การตั้งชื่อโดยใช้ตัวละครเอก
- 9) การตั้งชื่อโดยใช้บทบาทของตัวละครเอก
- 10) การตั้งชื่อโดยใช้เหตุการณ์สำคัญ
- 11) การตั้งชื่อโดยใช้สิ่งของ

งานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยนำชื่อเรื่องภาพยนตร์มาวิเคราะห์ในการวิจัย เนื่องจาก
ผู้วิจัยเห็นว่า ภาพยนตร์ส่วนใหญ่มาจากบทประพันธ์ของนักเขียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้นหรือ
นวนิยาย เช่น มหาลัยเหมืองแร่ของอาจินต์ ปัญจพรณ์ คำพิพากษาของชาติ กอบจิตติ ปุลาอง
ของโสภาค สุวรรณ เขาชื่อกานต์ของสุวรรณ สุคนธา เป็นต้น ดังนั้น การตั้งชื่อภาพยนตร์ก็น่าจะมี
ลักษณะคล้ายคลึงกับการตั้งชื่อในงานเขียนประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษา
ลักษณะการตั้งชื่อในงานเขียนประเภทนวนิยายและเรื่องสั้นเท่านั้น

เนื่องจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าชื่อเรื่องภาพยนตร์จะใช้คำในลักษณะที่เป็น
ภาษาพูด เพื่อให้เกิดความเป็นกันเอง ทำให้คนดูภาพยนตร์รู้สึกคุ้นเคยและเกิดความสนใจที่จะชม
ภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาลักษณะการใช้คำในภาษาพูด ดังนี้

1.4 การใช้คำในภาษาพูด

สิริวรรณ นันทจันทุล (2540: 30-45) ได้กล่าวไว้ในเอกสารประกอบการสอนวิชา
ภาษาพูดภาษาเขียน ได้แบ่งลักษณะของภาษาพูดในด้านการใช้คำ ดังนี้

1.4.1 ใช้คำธรรมดาเข้าใจง่าย เช่น พ่อ แม่ เจ้านาย คนใช้ วัว ควาย ยกทรง
กางเกงใน จี๊กลาก จี๊เรือน กิน นอน ซื้อ ขาย ฉั่น เธอ เป็นต้น

1.4.2 ใช้คำขยายให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ดีกมहींมา กินนิดเดียว เสื้อใหม่เอี่ยม
หน้าหวาน กองทัพนักร้อง เป็นต้น

1.4.3 ใช้คำเสริม เช่น ไปเดี๋ยวนี้นะ เข้ามาข้างในก่อนนะ ลืมเสียเถอะนะ ทำแบบนี้
ไม่ดีนะ เธอคงชอบคุณมั่ง เป็นต้น

1.4.4 ใช้คำเรียกคำร้อง

1) คำเรียก เช่น คุณหมอคะ คุณลุงขา จอยนะ คุณนี่ เป็นต้น

2) คำร้อง เช่น เอ๊ะ! โอ๊ย! พุทโธ! เอ้อ! เอ! เป็นต้น

1.4.5 ตัดส่วนของคำ เช่น สุพรรณ (จังหวัดสุพรรณบุรี) กิโลเมตร (กิโลเมตร/กิโลกรัม)
พฤษศ (วันพฤษศบดี) เป็นต้น

1.4.6 ย่อชื่อ ใช้สมญานาม และใช้คำย่อ

1) ย่อชื่อ เช่น กรมพระยาคำรงฯ (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา
คำรงราชานุภาพ) พระเทพฯ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) เป็นต้น

2) ใช้สมญานาม เช่น ไทยทอนาโด (วัฒนา ภูโบอม นักสนุกเอรของ
ประเทศไไทย) เป็นต้น

3) ใช้คำย่อ เช่น ส.ส. (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ส.ว. (สมาชิกวุฒิสภา)
รมต. (รัฐมนตรี) รมว. (รัฐมนตรีว่าการ) รมช. (รัฐมนตรีช่วยว่าการ) เป็นต้น

1.4.7 ใช้คำไม่สุภาพ คำภาษาตลาด คำสแลงหรือคำคะนอง คำเฉพาะกลุ่ม

1) ใช้คำไม่สุภาพ เช่น ทูเรศ ชวย เยี่ยว ถ่อย เป็นต้น

2) ใช้คำภาษาตลาด เช่น ชี๊ช้า นั่ง เมียหลวงเมียน้อย ผู้หมวดคุณนาย
เป็นต้น

3) ใช้คำสแลงหรือคำคะนอง เช่น เซ็งระเบิด แวบไปจำบ มันสะเดว
สะหเล่อสุดๆ เป็นต้น

4) ใช้คำเฉพาะกลุ่ม เช่น รับแก (บริการทางเพศ) หน้าดัก (การพนัน)
เป็นต้น

1.4.8 ใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศตามความเคยชินและตามความนิยม เช่น
คอนเฟร์ม คอนเสร์ต ชี๊ช้า แ๊ะเจีย เป็นต้น

1.4.9 ใช้คำที่มีความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัย เช่น ดินแว (ขโมย)
หัวเรื่อไหญ่ (ผู้นำ) รัดแจ่มจัด (ประหยค) เป็นต้น

1.4.10 ใช้คำทักทาย เช่น สวสดีคะ เป็นไ เอ๊ย! ว่าไ เป็นต้น

1.4.11 ใช้ชื่อ ชื่อเล่น คำลำดับญาติ คำบอกอาชีพ

- 1) ใช้ชื่อ เช่น สมศรี สมชาย เป็นต้น
- 2) ใช้ชื่อเล่น เช่น แดง จี๊ว เซอร์ เป็นต้น
- 3) ใช้คำลำดับญาติ เช่น อา หลาน น้องๆ เป็นต้น
- 4) ใช้คำบอกอาชีพ เช่น ครู นิสิต เป็นต้น

1.4.12 ใช้คำในบริบทใหม่ เช่น จะมาในเพลง จะได้พบกับเพลง เป็นต้น

1.4.13 ใช้คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และพูดเพิ่มสร้อยคำมาก

- 1) ใช้คำประสม เช่น ชาวไร่ ชาวนา ที่ดิน ค่านายหน้า ดีใจ สุขใจ เสียใจ ทุกข์ใจ วิ่งเต้น เป็นต้น
 - 2) ใช้คำซ้อน เช่น อัดอัด เต็มโต รวดเร็ว นับไว เค็ดขาด ลูกท่านหลานเธอ นับหน้าถือตา บ้านช่องห้องหอ เป็นต้น
 - 3) ใช้คำซ้ำ เช่น ไกลๆ เลื้อยแดงๆ เด็กๆ เช้าๆ อดหลับอดนอน ปากเปียกปากแฉะ เป็นต้น
 - 4) เพิ่มสร้อยคำ เช่น หนังสือหนังหา ประดั่งประเด ไม่กินไม่ แกลนกระดิกกระเดี้ย อาหงอาหาร ไปท่งไปเที้ยว เป็นต้น
- 1.4.14 ใช้คำภาษาถิ่น เช่น เฮ็ดจะได้ (ภาษาถิ่นอีสาน) ปี่ไปพ่อหนัง (ภาษาถิ่นเหนือ) หย่านัดเท่าไร (ภาษาถิ่นใต้) เป็นต้น
- 1.4.15 เขียนคำบางคำตามเสียงพูดไม่ตรงกับรูปเขียน เช่น ยังไง (อย่างไร) หยั่งจี้ (อย่างนี้) มัย (หรือไม่) เป็นต้น
- 1.4.16 ใช้คำบอกจำนวนนับนำหน้าคำนามทั่วไป เช่น 5 รสชาติ 5 คุณค่า 2 นักเตะ 160 ศูนย์บริการ เป็นต้น

2. เอกสารที่เป็นงานวิจัย

2.1 งานวิจัยการใช้ภาษาในการตั้งชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทย

สมาน แวซอเหาะ (ม.ป.ป.: 147-154) ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในการตั้งชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทย

2.1.1 เปรียบเทียบความหมายจากการเปลือชื่อภาพยนตร์เดิมแบบตรงตัวและการเปลือเป็นภาษาไทย โดยจำแนกข้อมูลทีศึกษาท้งหมดออกได้ 7 ประเภท ดังนี้

- 1) ความหมายตรงกันโดยการทับศัพท์ภาษาอังกฤษ
- 2) ความหมายตรงกันโดยการเปลือคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษพร้อมเปลือภาษาไทย
ช่วยอธิบายเพิ่มเติม
- 3) ความหมายตรงกันโดยการเปลือเป็นภาษาไทย
- 4) ความหมายตรงกันโดยการเปลือเป็นภาษาไทยพร้อมทั้งเปลือภาษาไทยช่วย
อธิบายเพิ่มเติม
- 5) ความหมายเหมือนกันแต่เปลือถ้อยคำอื่น
- 6) ความหมายคล้ายคลึงกัน
- 7) ความหมายแตกต่างกัน
 - 7.1) เปลือชื่อตัวละครเอก
 - 7.2) เปลือชื่อสถานที่
 - 7.3) อาศัยนวนคิของเรื่อง
 - 7.4) อาศัยความขัดแย้ง ความงุนงง
 - 7.5) อาศัยเนื้อเรื่อง ลักษณะของเรื่อง
 - 7.6) เปลือคำประพันธ์ วลีที่น่าสนใจ

การเปรียบเทียบความหมายในประเภทนี้อาศัยหลักการตั้งชื่อเรื่องมาประกอบ ผลปรากฏว่า การตั้งชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาไทยที่มีลักษณะความหมายต่างจากชื่อเดิมนั้น ส่วนมากจะนิยมตั้งชื่อโดยเปลือบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยของตัวละครเอกมากที่สุด รองลงมา คือ อาศัยเนื้อเรื่อง นวนความคิดของเรื่อง และความขัดแย้ง ส่วนลักษณะที่ไม่ปรากฏ คือ การเปลือชื่อสถานที่ และการเปลือคำประพันธ์หรือวลีที่น่าสนใจ

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การเปรียบเทียบความหมายที่ปรากฏการใช้มากที่สุด คือ ความหมายตรงกันโดยคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษพร้อมใช้ภาษาไทยช่วยอธิบายเพิ่มเติม รองลงมา คือ ความหมายเหมือนกันแต่ใช้ถ้อยคำอื่น ความหมายคล้ายคลึงกัน ความหมายแตกต่างกัน ความหมายตรงกันโดยการทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ความหมายตรงกันโดยการแปลเป็นภาษาไทยช่วยอธิบายเพิ่มเติม และความหมายตรงกันโดยการแปลเป็นภาษาไทย ตามลำดับ

2.1.2 กลวิธีการใช้ภาษาในการตั้งชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาไทยเพื่อใช้ในการโฆษณา โดยจำแนกข้อมูลที่ศึกษาทั้งหมดออกได้ 7 ประเภท ดังนี้

- 1) การใช้คำคล้องจอง
- 2) การใช้คำซ้ำ
- 3) การใช้คำย่อ
- 4) การใช้คำถาม
- 5) การใช้คำสแลง
- 6) การใช้จำนวน ตัวเลข
- 7) การใช้คำว่า “นรก” ประกอบในชื่อภาพยนตร์

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ภาษาที่ปรากฏในชื่อภาพยนตร์ที่แปลเป็นภาษาไทย เพื่อใช้ในการโฆษณานั้น มีลักษณะการใช้ที่แตกต่างกันออกไป บางครั้งอาจจะนำหลักการใช้ในประเภทใดประเภทหนึ่งข้างต้นมาใช้ หากแต่บางครั้งอาจนำหลักการใช้ในหลายประเภทมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน เพื่อสร้างความน่าสนใจ เป็นจุดเด่น จุดขายให้แก่ภาพยนตร์เรื่องนั้น

2.2 งานวิจัยกระบวนการการตั้งชื่อภาษาไทยในภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา

เดชพัฒน์ อรรถสาร (2538) ศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการการตั้งชื่อภาษาไทยในภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา ได้จัดประเภทชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาและวิเคราะห์การใช้ภาษาในการสื่อความหมายด้วยแนวคิดเรื่องสัญวิทยา และกระบวนการสร้างความหมายได้แบ่งประเด็นที่ศึกษาทั้งหมดออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์รูปแบบชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา

1) การวิเคราะห์ชื่อภาษาไทยโดยแบ่งตามประเภทของภาพยนตร์

1.1) ภาพยนตร์ดราม่า (Drama Flim)

1.1.1) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงตัวละครเอกของเรื่อง

1.1.2) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงสถานที่ วัตถุ หรือเหตุการณ์

ที่เป็นจุดสำคัญของเรื่อง

1.1.3) ชื่อภาษาไทยที่มีลักษณะเป็นคำที่กล่าวแสดงความรู้สึก

1.2) ภาพยนตร์คอมเมดี้ (Comedy Flim)

1.2.1) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงตลกขบขัน

1.2.2) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงความรัก ความโรแมนติก

1.2.3) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงจินตนาการและการผจญภัย

1.3) ภาพยนตร์ลึกลับ ตื่นเต้น และเขย่าขวัญ (Suspense and Horror Flim)

1.3.1) ชื่อภาษาไทยสื่อความหมายถึงภาพยนตร์ลึกลับตื่นเต้น

1.3.2) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงภาพยนตร์ เขย่าขวัญ

1.4) ภาพยนตร์บู๊แอ็คชั่น (Action Flim)

1.4.1) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงคนที่เป็นตัวละครเอก

ของเรื่อง

1.4.2) ชื่อภาษาไทยที่สื่อความหมายถึงสถานการณ์หรือเหตุการณ์

สำคัญที่เกิดขึ้นในเรื่อง

2) การวิเคราะห์ชื่อภาษาไทยโดยแบ่งตามลักษณะการใช้ภาษา

2.1) ชื่อภาษาไทยที่ใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว

2.2) ชื่อภาษาไทยที่แปลความหมายจากชื่อภาษาอังกฤษแบบตรงตัว

2.3) ชื่อภาษาไทยที่มีความหมายใกล้เคียงชื่อภาษาอังกฤษ

2.4) ชื่อภาษาไทยที่ไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับชื่อภาษาอังกฤษเดิม

2.5) ชื่อภาษาไทยที่มีภาษาอังกฤษทับศัพท์นำหน้าและมีข้อความต่อท้าย

เป็นคำขยายความ

2.5.1) ชื่อภาษาไทยที่ประโยคต่อท้ายจะขยายความชื่อทับศัพท์

2.5.2) ชื่อภาษาไทยที่ประโยคต่อท้ายไม่ได้ขยายความตามชื่อ

ทับศัพท์แต่สื่อความหมายถึงประเด็นอื่นๆในภาพยนตร์

2.2.2 การวิเคราะห์กระบวนการการตั้งชื่อภาษาไทยในภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา

- 1) การชมภาพยนตร์เพื่อศึกษาก่อนการตั้งชื่อเรื่อง
- 2) การศึกษาเอกสารและข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์
- 3) การศึกษาสื่อโฆษณาของภาพยนตร์
- 4) การหาจุดขายของภาพยนตร์
 - 4.1) แนวของภาพยนตร์
 - 4.1.1) ภาพยนตร์ดราม่า (Drama Flim)
 - 4.1.2) ภาพยนตร์คอมเมดี้ (Comedy Flim)
 - 4.1.3) ภาพยนตร์ลึกลับ ตื่นเต้น และเขย่าขวัญ (Suspense and Horror Flim)
 - 4.1.4) ภาพยนตร์บู๊แอ็คชั่น (Action Flim)
 - 4.2) ตัวละครเอก
 - 4.3) ฉากไคลแมกซ์ (Climax)
 - 4.4) เหตุการณ์เด่นๆ หรืออารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในเรื่อง
 - 4.5) การขยายกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด
- 5) การวางแผนคิดในชื่อภาพยนตร์
- 6) การพิจารณาหลักเกณฑ์ในการใช้ภาษา
 - 6.1) การเลือกคำจากกลุ่มคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
 - 6.2) การเล่นความหมายผกผัน (Paradox)
 - 6.3) การไต่ระดับความรุนแรงของความรู้สึก
 - 6.4) การเล่นคำ
 - 6.5) การใช้คำที่แสดงลักษณะเฉพาะที่ทำให้เกิดจินตภาพ

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาจะต้องสื่อความหมายถึงจุดขายของภาพยนตร์ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งยังต้องมีลักษณะที่โดดเด่นสะดุดตาเพื่อทำให้เกิดความสำเร็จทางธุรกิจ และกระบวนการการตั้งชื่อภาษาไทยในภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา ผู้ตั้งชื่อจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันตรงที่มีปัจจัยรอบด้านที่มีผลทำให้เกิดชื่อภาษาไทยที่มีรูปแบบเฉพาะตัว

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารที่เป็นตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้แบ่งกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยตั้งชื่อภาพยนตร์จีน
 - 1.1 การวิเคราะห์กลวิธีในการตั้งชื่อภาพยนตร์จีนเป็นภาษาไทย
 - 1.1.1 การตั้งชื่อโดยใช้ตัวละครเอกในเรื่อง
 - 1) การใช้ชื่อตัวละครเอก
 - 2) การใช้ลักษณะเด่นของตัวละครเอก
 - 3) การใช้บทบาทตัวละครเอก
 - 4) การใช้ความเปรียบกับบทบาทตัวละครเอก
 - 1.1.2 การตั้งชื่อโดยใช้เนื้อหาในเรื่อง
 - 1) การใช้เนื้อหาที่เป็นลักษณะสำคัญของเรื่อง
 - 2) การใช้เนื้อหาที่เป็นตำนาน พงศาวดาร และเหตุการณ์
 - 1.1.3 การตั้งชื่อโดยใช้สิ่งของและสถานที่ในเรื่อง
 - 1) การใช้สิ่งของในเรื่อง
 - 2) การใช้สถานที่ในเรื่อง
 - 1.2 การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการตั้งชื่อภาพยนตร์จีนเป็นภาษาไทย
 - 1.2.1 การใช้คำธรรมดาเข้าใจง่าย
 - 1.2.2 การใช้คำขยายให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น
 - 1.2.3 การตัดส่วนของคำ
 - 1.2.4 การใช้คำภาษาตลาดและคำสแลง
 - 1) การใช้คำตลาด
 - 2) การใช้คำสแลง
 - 1.2.5 การใช้คำทับศัพท์
 - 1) การใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน
 - 2) การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 1.2.6 การใช้คำที่มีความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัย

1.2.7 การใช้คำนำหน้าชื่อและชื่อคน

- 1) การใช้คำนำหน้าชื่อ
- 2) การใช้ชื่อคน

1.2.8 การใช้คำลำดับญาติ คำบอกตำแหน่ง และคำบอกอาชีพ

- 1) การใช้คำลำดับญาติ
- 2) การใช้คำบอกตำแหน่ง
- 3) การใช้คำบอกอาชีพ

1.2.9 การใช้คำประสม คำซ้อน และคำซ้ำ

- 1) การใช้คำประสม
- 2) การใช้คำซ้อน
- 3) การใช้คำซ้ำ

1.2.10 การใช้คำถาม

1.2.11 การใช้คำคล้องจอง

1.2.12 การใช้คำสรรพนาม

1.2.13 การใช้คำลักษณนาม

1.2.14 การใช้คำบอกจำนวนนับนำหน้าคำนาม

2. การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางความหมายชื่อภาษาไทยที่ใช้ตั้งชื่อภาพยนตร์จีนและชื่อภาษาไทยที่แปลจากชื่อภาพยนตร์จีน

2.1 ความหมายตรงกันโดยการแปลเป็นภาษาไทย

2.2 ความหมายเหมือนกันแต่ใช้ถ้อยคำอื่น

2.3 ความหมายคล้ายคลึงกัน

2.4 ความหมายสัมพันธ์กัน

2.4.1 ความหมายสัมพันธ์กันโดยการใช้ตัวละครในเรื่อง

- 1) ความหมายสัมพันธ์กันกันโดยการใช้ชื่อตัวละครเอก
- 2) ความหมายสัมพันธ์กันโดยการใช้ลักษณะเด่น
- 3) ความหมายสัมพันธ์กันโดยการใช้บทบาทตัวละครเอก
- 4) ความหมายสัมพันธ์กันโดยการใช้ความเปรียบกับบทบาทตัวละครเอก

2.4.2 ความหมายสัมพันธ์กัน โดยการใช้สิ่งของและสถานที่ในเรื่อง

- 1) ความหมายสัมพันธ์กัน โดยการใช้สิ่งของ
- 2) ความหมายสัมพันธ์กัน โดยการใช้สถานที่

2.4.3 ความหมายสัมพันธ์กัน โดยการใช้เหตุการณ์ในเรื่อง

2.4.4 ความหมายสัมพันธ์กัน โดยการใช้เนื้อหาในเรื่อง

2.5 ความหมายแตกต่างกัน

2.5.1 ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้ตัวละครในเรื่อง

- 1) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้ชื่อตัวละครเอก
- 2) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้ลักษณะเด่นของตัวละครเอก
- 3) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้บทบาทของตัวละครเอก
- 4) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้ความเปรียบกับบทบาทตัวละครเอก

2.5.2 ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้สิ่งของหรือสถานที่ในเรื่อง

- 1) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้สิ่งของ
- 2) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้สถานที่

2.5.3 ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้เหตุการณ์หรือตำนานในเรื่อง

- 1) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้เหตุการณ์
- 2) ความหมายแตกต่างกัน โดยการใช้ตำนาน

2.5.4 ความหมายแตกต่างกัน โดยใช้เนื้อหาในเรื่อง